

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diff. 2. Proponitur 2. fundamentum petitum ex indifferentia
voluntatis indigentis determinari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

INSTABIS 4. Deus est prima causa liberi arbitrii, & effectum liberorum; ita ut liberum arbitrium, sit illi subordinatum; hic autem ordo aliter salvari non potest, nisi dicatur, Deum prius naturā causare consensum.

RESPONDETUR. Ut salvetur hæc subordinationatio, sufficere quod creatura vim agendi accipiat à Deo multoque magis ratione v. g. principiorum elevantium potentiam liberam, vel ratione cogitationum, quas appellat Aristoteles à bonā fortunā, quæ etiam complent potentiam in agendo. Hinc concedi potest Deo principas agendi, stans in collatione dictorum principiorum profecta à Deo, licet adhuc illa principia sint indifferentia; consequenter non recurrendo ad hoc, quod Deus prius naturā, causet effectum.

INSTABIS denique cum Alvarez, si voluntas operaretur sine prævia motione, hoc ipso esset primum agens: illud enim est primum agens, quod operatur independentem ab alio, & sine prævia motione.

RESPONDETUR ex jam dictis. Negando quod voluntas nostra independentem à Deo agat, à quo accipit esse, vim, principia agendi promouiturque per cogitationes, quæ sunt in nobis sine nobis. Quæ omnia appella si vis prævia motionem.

Rursus à negatione partis essentialis, valet consequentia ad negationem compositi; cum ergo essentialiter ratio causa primæ sit, & independentiæ entitatis, & negatione præmotionis, cum primum negetur de creatura, hoc ipso negatur esse illam primum agens. Addo, hanc propositionem primum agens est, quod operatur independentem ab alio, & sine prævia motione, si sumatur in rigore, negari debet: est enim similis huic; Homo est animal rationale implume, bipes, quæ propositio agorose loquendo, negari debet; nam in supposita materia sensus illius est esse de definitione hominis, esse rationale, & esse bipedem; cum tamen ratio bipedis etiam iis, quæ non sunt hominibus, convenire possit: Cum autem hoc quod est agere sine prævia motione prædeterminante conveniat etiam iis, quæ non sunt Deus, v. g. causis necessariis, ideo negari debet dicta propositio, cum contineat etiam definitionem primi agentis.

Punctum Difficultatis 2.

Proponitur secundum Fundamentum, petitur ex indifferentia voluntatis indigentis determinari. Hinc

OBJICIUNT 2. Causa indifferens non potest determinatum causare effectum, causa libera est causa indifferens. Ergo.

RESPONDETUR. Neg. absolute Majorem quæ probat, ut profertur, etiam Deum cum libero, indifferens, & non necessitatus sit ad agendum, non posse, determinatum producere effectum. Vera ergo solum est, quod causæ indifferentes ex defectu non possint determinatum producere effectum, & ita æquilibrium indifferens ad motum hujus, vel illius, non potest producere motum non nisi hujus; sed falsa est de causis indifferentibus, propter dominium actionis.

INSTABIS 1. Causa secunda vel determinatur à Deo, vel seipsam determinat ut agat. Si determinatur à Deo, ergo datur physica prædeterminationis; Si seipsam determinat, ergo non Deus determinat seipsam ad agendum cum causa libera, sed creatura determinat Deum; Ergo ulterius Deus non est primum liberum, aut saltem non solus est primum liberum.

RESPONDETUR. Causam secundam liberam seipsam determinare, sed Deo ad illam ipsam determinationem concurrente. Ad primum illatum dici potest, Deum determinare seipsam determinatione ad intrā, quia scilicet liberè se determinavit, ad salvandam libertatem creaturæ, de præbendo temperato libertati illius concursu, cum potuerit non salvare illam libertatem, quæ determinatio est ad intrā, & à nulla creatura causari potest; Determinat item seipsam Deus ad danda principia necessaria, ad dandas cogitationes, quæ sunt in nobis sine nobis. Sed ad extrā creatura determinat concursum Dei ad hanc potius partem, quàm ad illam, hoc ipsum Deo volente, & ad hanc determinationem concurrente. Nec ulterius inde sequitur, Deum non esse solum primum liberum: quia de ratione primi liberi est, non supponere ad sui libertatem, actum alterius à se voluntatis, quæ determinet illam libertatem; hoc ipso enim illud primum liberum non esset primum liberum; quia supponeret ante se alius libertatem servantem suam libertatem. Tale autem decretum supponit libertas creata, decernens, indemnem servare libertatem creatam; & quia liberum quod est Deus non præsupponit ante se determinationem suæ libertatis, quæ scilicet determinet Deum ad salvandam indemnem libertatem humanam. Determinat item Deus, seipsam, ad danda principia vel cogitationes, quæ sunt in nobis sine nobis; ideo adhuc Deus, est primum liberum, etiam comparatè ad creatam liberam actionem. Dicit etiam posset, creaturam determinari à Deo, determinatione quā creatura seipsam determinat; sicut potest dici, Deum facere parietem album albedine, quæ illum dealbat, præcipue quia hanc determinationem quā seipsam determinat libertas non producit sola, sed cum concursu Divino, determinat item selectione hujus potius auxilii quàm illius.

M

Ex

R. P.
H. MŁOD
anowski
Tom. I. e. Z.
D. VI
S

Ex hoc COLLIGES in ordine ad actus bonos, duplicem determinationem Nos in Deo admittere, in primis quā se determinet ad con-temperandum ita suum concursum, ut non officiat libertati, adeoque indifferenter concurrendi, quā determinatio etiam respectu concursus ad actiones peccaminosas, materialiter acceptas, concedi potest. Deinde aliā determinatio ad eosdem actus admittitur à Nobis, quā vocatur prædefinitio actuum bonorum, de quā infra. Quod si nolles illam admissam, recurrere posses ad jam dicta, nempe quod se determinet Deus determinatione, quā se determinat creatura, & selectione hujus potius auxilii, quā illius. Et sicut decretum Dei liberum de futuritione mundi, quamvis sit causa mundi, nihilominus sufficienter determinatur illa futuritione ad volitionem mundi, sic & in præfenti.

INSTABIS 2. Si Deus non determinat voluntatem, sed committit voluntati applicationem sui concursus, Deus cooperaretur voluntati creatæ cæco modo; nesciens quid esset faciendum à creaturâ, quo ad usque faciat.

RESPONDETUR. Ne Deus cæco modo faciat dirigetur à scientia conditionalium antecedente positionem effectus in statu absoluto; in collatione autem concursus pro statu conditionato, dirigetur scientia necessariâ noscente vim operandi in illo conditionatè exhibendo concursu. Nec ita committit voluntati applicationem sui concursus, quin ad ipsam illam applicationem concurrat.

INSTABIS 3. Deus est verè Dominus nostræ voluntatis; Ergo potest illa uti, quando, & quomodo vult; Ergo utitur illâ, & applicat illam ad suas operationes.

RESPONDETUR. Conc. totum; Poterit autem Deus non prædeterminando uti creaturâ, quando, & quomodo voluerit, conferendo vires, & auxilia efficacia, illaque seligendo; quod explicatur alibi.

INSTABIS 4. Si non datur prædeterminatio, Deus erit causa subordinata creaturæ; quia causa subordinata est, quæ in agendo dependet ab alia; Sed Deus in operari dependet à causâ secundâ, cum ad nutum illius operetur, vel non operetur; Ergo

RESPONDETUR. Cum Nos admittamus subordinationem ex multiplici capite creaturæ ad Deum, argumentum hoc pro nobis erit: Subordinationem autem hanc, ex hoc principio ostendimus soli competere creaturæ; quia subordinatio dicit dependentiam virtutis agendi, accipiendo & mendicando vim agendi, cum plena absolutæ impeditio, potestate, si nollet aliud principium agere; quod utrumque competit creaturæ, quæ & esse, & vim agendi accipit à Deo; à quo in agendo posset impedi. Non stat autem hæc subordinatio in eo, quod unum sine alio agere non possit; nam in quo-

rumcunque principii, verum est, Deum non posse sine potentiâ vitali producere actum vitalem; & tamen Deus, non est nobis subordinatus in agendo vitaliter: Forma item non potest se solâ constituere compositum, sine materiâ; & tamen non dicitur subordinari materiæ.

INSTABIS 5. Multa sunt indifferentia, quæ indigent ab alio determinari; Ergo idem dicendum de voluntate.

RESPONSUM jam est. Indifferentiam ex defectu debere aliunde determinari; & ita indifferentia ad habendum, vel non habendum auxilium, debet aliunde determinari, à Deo conferente auxilium; sed indifferentia ex dominio actionis, quod stat, in posse agere vel non agere, positus prærequisitis, debet non aliunde determinari; sed ab ipsa libertate.

Sed quid fiet in casu quem proponit Vives d. 10. n. 40. Voluntas ad illud potest habere determinationem conditionatam, ad quod habere potest determinationem absolutam in tempore positâ conditione: atqui si per impossibile ponatur simul in duplici ordine ex oppositis, in quorum uno prævideatur consensura, dissensura in altero, non potest habere determinationem absolutam ad unam partem, quam non habeat etiam ad aliam; Ergo si ab æterno consideretur potens poni, aut sub conditione, quod poneretur in utroque ordine ex oppositis, non potest habere determinationem conditionatam ad unam partem.

RESPONDET BORRULL. Si in tempore poneretur per impossibile in duplici ordine, consentiret & dissentiret; sed est impossibile, ut in duplici ordine ponatur, cujus ipsius ratio hæc adferri potest: Quia status absolutus est non nisi unius ordinis, unius suppositionis, &c. secus status conditionatus, qui variatur secundum varietatem conditionum, aut saltem varietatem ordinum, quam admittere potest: cum iste status non exigit determinationem ordinis.

Punctum Difficultatis 3.

Tertium Fundamentum est, ex actualitate actionis. Hinc

OBJICIUNT 3. Actio habet actualitatem, sine admixtione potentialitatis; Ergo à voluntate, quæ habet mixturam potentialitatis, proficisci non potest; Ergo debet prædeterminari; quia prædeterminatio habet actualitatem.

RESPONDETUR. Pluribus titulis non concludere argumentum. In primis, ipsa prædeterminatio in principiis Thomistarum, habet se per modum actus primi; est enim principium productivum actionis liberæ; Ergo jam non habet actualitatem æque perfectam, ac ipsa actio,